

quadres plenes de terrenyines dels hostals buids. De mica en mica es perderen les colles de traginers i carreters, gent d'hostal i de tabola. I desaparegueren també els lladres de camí-ral, que s'entafuraren allí on pogueren... A la carretera només hi quedaren el peó, amb la seva tristesa, i els picapedres, d'ulleres grosses, amb llur misèria. I la pols. Molta pols. Tanta pols com volgueu. I les rengleres d'arbres que ara anem fent malbé... Per les rutes polsoses hi passaven només la gent de veïnat i els gitanos i els saltimbanquis. No hi passaven els mercaders ni els senyors. La carretera havia perdut el seu prestigi; era altre cop un camí de veïnat.

Però vingueren els automòbils, i la carretera ha renascut. La vida torna a córrer per les grans artèries terrals. No han tornat a obrir-se els hostals, ni ha ressuscitat tota aquella gent pintoresca. Però els vells hostals, són hotels i bars, i les quadres són garatges. Les piques d'abeurar-hi els animals, són estacions de gasolina. No se sent pudor de fems, però se'n sent d'oli podrit. I el carreter fatxenda s'és canviat per aquests minyons forçuts que menen els grossos camions que no paren de rodar de dies ni de nits. I com que per la carretera hi passen els senyors, els governs ja s'han apressat a fer ponts damunt de les rieres, i n'han tret la pols i els rocs, i l'han deixada llisa i plana com el palmell de la mà. Ara, és tota com un carrer de la ciutat. El vell

peó i el trist picapedrer ja no hi fan el solitari. Han desaparegut per a fer lloc a les màquines aplanadores i d'enquitranar.

Aquest canvi, aquesta alta jerarquia que té avui la carretera, és d'ací i de tot arreu. Però si a tot el món ha assolit avui una vitalitat com potser només la somniaren els antics, a Granollers la carretera té encara una més alta valorització. La Porxada és el símbol de la Vila; la Carretera ho és de la Ciutat. Tota la ciutat és carretera. Tots els carrers són camí del més enllà. Carrer major amunt, passarem el Pireneu i arribarem a França; carrer major avall, trobarem la mar i anirem a tots els continents.

La Carretera recull la vida de la ciutat novella, com la vella Porxada presidí el viure dels vilatans. La vida s'ha desplaçat. L'ampla via, en la qual els granollerins més ardits i de cor obert ja s'hi instal·laren, pressentint el seu avenir esplendorós, és avui la ruta ciutadana que ens enamora, perquè en la seva transformació volem copsar-hi no pas una cosa simplement material, sinó altra cosa superior: el triomf de l'esperit ciutadà damunt del ruralisme; la victòria dels qui saben fitar enllà, on es confonen la blavor de les muntanyes i la blavor del cel, damunt dels orbs, aferrats al tradicionalisme...

Perquè en la Carretera hi veiem el símbol de noves inquietuds i de nous neguits d'ordre espiritual, avui li diem la nostra estimació.

GRANOLLERS DES D'UN DIRIGIBLE

Aquesta magnífica fotografia fóu presa des d'un dirigible de la «Aeronàutica Naval» i ens l'ha facilitada el senyor Pere Vergés, degà del Col·legi de Procuradors de Barcelona, qui prepara la publicació d'una obra que es titularà: «El Montseny y sus estribaciones»